

MEDEDELING

Zoals in de kop van dit blad is te zien, is het adres van de redactie veranderd. Kopij dient voortaan gezonden te worden aan: M.A. van der Wijst, Stellingwerfstraat 55 III, Arnhem.

Berichten van de Heemkundekring

Het deelnemen aan de werkkampen van Brabants Heem is niet de sterkste zijde van de Gemertse heemkundigen. Dit bleek weer eens op het werkkamp te Eersel.

Een aantal van onze leden bracht een bezoek aan de tentoonstelling "Van steentijd en Brabantse Muts", die eind augustus gehouden werd in kasteel "Henkenshage" te Sint Oedenrode en aan de expositie "De Gilde viert" in het Centraal Noord-Brabants Museum te 's-Hertogenbosch. Over het onderwerp van de eerstgenoemde tentoonstelling werd al het een en ander gezegd in de convocatie. In verband met de gilden-tentoonstelling willen we in het hier volgende artikeltje enige aandacht besteden aan de gilden en hun betekenis. De gegevens zijn grotendeels ontleend aan het voorwoord uit de catalogus.

DE GILDE VIERT

We kunnen de gilden in het algemeen indelen in drie groepen: de zuiver godsdienstige, de ambachtsgilden en de schuttersgilden. Over de ouderdom van de gilden is zeer weinig te zeggen. Tot de oudste gilden kunnen gerekend worden de meeste gilden die Onze Lieve Vrouw tot patrones hebben. Treffend is, dat we vaak dezelfde heiligen als patroons tegenkomen. We noemden al als patrones Onze Lieve Vrouw, waarbij dan de kleur van het gilde over het algemeen lichtblauw is. Andere veel voorkomende schutspatroons zijn: Sint Joris, de patroon van de kruis- en voetboogschutters en van de ridders. Zijn kleur is donkerrood. Dezelfde kleur vinden wij bij Sint Sebas-

tianus, de patroon van de handboogschutters. Sint Antonius, die bekend staat als de beschermheilige van de landbouwers, heeft de groene kleur als ken- teken. Genoemde kleuren vinden wij terug in de Gemertse gilden.

Het wijnrood is de kleur van Sint Catharina en het donkerblauw van Sint Barbara. Bekende heiligen in de schutswereld zijn verder Sint Hubertus, patroon van de jagers en Sint Ambrosius, patroon van de bijenhouders.

Dat Gemert wel meetelt op het gebied van de gilden blijkt wel uit het feit, dat we naast de Lieve Vrouwebroederschap gilden of schutterijen hebben van Sint Joris, Sint Antonius en Sebastianus, Hubertus en Ambrosius.

Op de expositie "De Gilde viert" waren inzendingen van Sint Joris: zilveren schilden en een gildehoed, en van Sint Antonius en Sebastianus: zilveren schilden en een vaandel.

De oudste tentoongestelde stukken waren: een zilveren schild uit 1529 van het kolveniersgilde te Grave, een papagaai uit 1503 van Sint Catharina uit Vught en een zeventiende-eeuws vaandel van het Heilig Bloedgilde uit Boxmeer.

Interessant is het ook te weten, dat het vaandel een Gilde vertegenwoordigt als corpus en de standaard als begeleider van de hoofdman.

De gilden behoorden tot de meest belangwekkende instellingen van de samenleving. Laten we ze in ere houden.

+++++

GELDROP EN DE DUITSE ORDE

In "Heemkronyk", uitgave van de Kring Heeze-Linde, staat een artikel over de patronaatsrechten van de Duitse Orde in Geldrop. Voor hen, die voor deze materie belangstelling hebben, is de inhoud zeker de moeite waard.

+++++